

Wakulima waomba wafugaji wazuiwe

Na Ibrahim Yassin, Songwe

WANANCHI jamii ya wakulima wilayani hapa, wameomba Serikali kuzua wafugaji kuingiza mifugo na kulisha mazao yao shambani katika bonde la Iseche, hali iliyotishia mapigano na hata mauaji.

Asilimia 90 ya wananchi hapa ni wakulima ambao hutegemea kuendesha maisha yao kulima mazao ya msimu wa mvua na kiangazi, lakini mwaka huu huenda wasivune kutokana na kundi la wafugaji kuingiza na kulisha mifugo kwenye mashamba yao.

Vincent Emmanuel wa bonde la Iseche, alisema mifugo mingi katika bonde hilo lenye rutuba,

inatoka maeneo ambayo awali walikuballana wawe wanaingiza kila Agosti mara wavunapo mazao, lakini kwa msimu huu, wameingiza hata kabla ya kuvuna, hivyo mifugo hiyo inakula mazao hali iliyozua tataruki.

Bidius Talimba mkulima wa Iseche, alisema kwa msimu huu bado hawajaanza kuvuna, lakini tayari ekari kadhaa zimelliwa na ng'ombe kwa makusudi, ambapo wafugaji wanaingiza mifugo nyakati za jioni wakati wakulima wameondoka na wasipodhibitiwa na wao wanawenza kufanya uamuji mgumu na wa hatari.

Gaudence Otto, mkulima na Mwenyekiti wa Kijiji cha Iseche, alisema eneo hilo ni la wakulima, hao wafugaji wanatoka maeneo ya milimani kufuata malisho, lakini wao hawakuwafukuza,

RAPA un 15/10/2022 Pg 15

ndala yake waliweka ularatibu kwa maandishi, kuwa kuanzia Novemba msimu wa kilimo mifugo yote ipelekwe maeneo ya milimani, ambako hakuna mashamba, na waingize mifugo Agosti wakati warnevuna, lakini wamekaidi makubaliano hayo.

Nawal Patani, Diwani wa Mwambani, alisema hilo la wakulima na wafugaji allipeleka kwenye kikao cha Baraza la Madiwani ikaamuliwa mifugo fondolewe maeneo hayo na wao wasubiri utekelezaji na hayuko tayari kuona umwigaji damu unatokea kwenye kata yake.

Alisema bonde la Iseche lina ekari zaidi ya 2,000 za mazao ya mpunga, mahindi, mtama, ufuta, alizeti na mbogamboga ambazo zinalisha wilaya nzima na hata nje ya wilaya, wafugaji wasipodhibitiwa, kunaweza

kutokea baa la njaa na hata mapigano ya wakulima na wafugaji, kwani wakulima hawatakubali wapoteze nguvu kazi zao.

"Mkuu wa Wilaya alliendesha operesheni ya kuondoa mifugo mashambani na kupiga marufuku uingizaji mifugo, lakini wafugaji ndio kwanza wameongeza kasi ya kuingiza hali inayowatia hofu ya kukosa chakula mwaka huu," alisema Patani.

Mwenyekiti Sambila alisema suala la wakulima kuingiza mifugo kwenye mashamba ambayo hayajavunjwa halikubaliki, hivyo alimwagiza Mkurugenzi wa Halmashauri akae na watendaji wake kitengo cha mifugo, waone namna na kudhibiti hilo.

Mbunge wa Songwe, Philipo Mulugo aliagiza madiwani wa jimbo hilo kuhamasisha wananchi, kuwa mwaka huu mazao yamegoma hivyo kichache watakachopata wasikiuze chote, na pia wakwaeleze wananchi kulima mazao ya muda mfupi, ili kuzuia baa la njaa linaloweza kujitokeza.

Ashantu Kijiji, akizungumza na baadhi ya wakurugenzi wa mashirika baada ya Bajeti ya Wizara yake kupitishwa bungeni Jana. (Picha na Deus

Wavuvi kupatiwa vifaa vyakisa

Na MWANDISHI WETU, Uvinza

SERIKALI imesema kwa kushirikiana na wadau wa maendeleo watawapatia vifaa vyakisa vya kuulua wavuvi wanaoishi kandokando ya ukanda wa Ziwa Tanganyika na maeneo mengine ili wwasaidie kuongeza thamani ya zao la dagaa.

Nalibu Waziri wa Mifugo na Uvuu, Abdallah Ulega, amesema vifaa hivyo vitasaidia kupunguza upotevu wa kitoweo hicho, baada ya kuryuhwa.

Ulega aliyasema hayo juzi wakati wa ziara yake aliyoifanya katika vijiji ya Buhinga na Katumbi vilivypopo wilayani Uvinza, mkoani Kigoma.

Alibamisha kuwa Rais Samia Suluhu Hassan amedhamiria kukuza utchumi wa buluu kabka kutengeneza miundombinu mizuri ya kuchakata dagaa na mazao mengine ya samaki ili kuwaongezea thamani na kuwavezesha wavuvi kuuza kwa bei nzuri na wananchi wanufalke na zao hilo.

"Serikali kwa kushirikiana na wadau wa maendeleo, tunaendelea kutengeneza miundombinu mizuri ya kuchakata dagaa na mazao mengine ya samaki katika maeneo mbalimbali kwa lengo la kupunguza upotevu wa mazao na kuyaongezea thamani ili yauzwe kwa bei nzuri ndani na nje ya nchi."

"Tunataku tuone zao la dagaa ambalo huku Kigomalinazishwakwawingilinainua maisha ya watu, hatutaki kuona hata dagaa mmoja anapotea kwa kuharibika au kuoza. Lengo teni ni kuona ukanda wote huu wa Ziwa Tanganyika inmanufaika ipasavyo kupitia dagaa," alisema

Alisema wanawapatia wavuvi hao vifaa

UHURU
ME 10, 2022
P.S

**Serikali kwa kushirikiana
na wadau wa maendeleo,
tunaendelea kutengeneza
miundombinu mizuri ya
kuchakata dagaa na mazao
mengine ya samaki...**

Nalibu Waziri wa Mifugo na Uvuu,
Abdallah Ulega

vlikwemo boli, injini, nyavi, kamba na taa, lengo likwa ni kufanya uvuvi endelevu na kufanya zao la dagaa kuwa la kimkakati ili lewe chachu ya maendeleo kwa wavuvi hapa nchini.

Alliyataka wananchi wanaoishi kandokando ya ukanda wa Ziwa Tanganyika kuendelea kutunza na kuhifadhi mazalia ya samaki ili uvuvi katika eneo hilo uwete endelevu kwa manutaa ya kizazi cha sasa na kijacho.

Mkuu wa Wilaya ya Uvinza, Hanaf Msabaha, alisema kuna haja serikali kwa kushirikiana na wadau wa maendeleo kuanzisha miradi ya ufugaji wa samaki wilayani humo, ili samaki wapatikane muda wote.

Kwa upande wake, Mkurugenzi wa Mraidi wa Tuungane ambao unatekelezwa mkoani Kigoma, Lukindo Hiza, alisema tayari warmeshirkiana na uongozi wa wilaya kujenga bwalo la kisasa litakaosaidia kupunguza upotevu wa dagaa na kuogeza thamani ili wauze kwa bei nzuri zaidi kuliko iliyoye hili sasa.

NAIBU WAZIRI
WA MIFUNZO NA
UHURU, ABDELAH
ULIOU (DAJIKO)
AKIFANI MSAADA
KUMKUTA KWA
MKUREGEREWE
WA MIRADI WA
TOUNGANO
LUKANDA WAZIRI
CETU KOMBI YALI
YALI KUMKUTA
VIRAS VYONDE
DAGA DAWA
WAVUNDI WAZIRI
CHA KOMBI
WILAYA
UHWAZIRI
KIGAMBONI
TIA KOMBI
METU

Wazalishaji kuku walia bei sokoni

Na Julieth Mkireri, KIBAHA

NIPASTI
MEI 10/2
PG.7.

MKURUGENZI wa kiwanda cha Animal Care kilichoko Mlandizi Halmashauri ya Wilaya ya Kibaha, Dk. Salaa Hamdun ameiomba serikali kusaidia kudhibiti bei ya kuku sokoni ili wafugaji wapate faida katika biashara hiyo.

Dk. Salaa alitoa ombi hilo jana baada ya Mwenge wa Uhuru kupita katika kiwanda chake na kukagua shughuli za uzalishaji zinazofanyika.

Alisema bei ya kuku sokoni bado ni ndogo ambayo inambana mkulima kwa kushindwa kupata faida ukilinganisha gharama za vyakula vya kuku hali ambayo wakati mwingine inasababisha baadhi yao kushindwa kuendelea na biashara.

"Serikali yetu ingeweza kutusaidia kwa wafugaji wetu, kusimamia masoko yao na kudhibiti bei mfanano wanaouza kuku na maziwa bado bei ni ndogo ukilinganisha na gharama za vitu vingine kutokana na hali hiyo hata sisi tunaathirika moja kwa moja," alisema.

Alisema kwasasa wanakabiliana na kikwazo cha malighafi hususani zile wanazotoa nje ya nchi kama soya wanazotoa Zambia na Malawi, lakini wakati mwingine mahindi hasa pale yanaporuhusiwa kwenda nje inaawaathiri wawekezaji wa viwanda vya ndani.

Dk. Salaa alisema katika kiwanda hicho wanaten-geneza fursa za moja kwa moja kwa wafugaji am-bao wako katika maeneo mbalimbali hapa nchini.

Kiwanda hicho ambacho kinazalisha vyakula vya mifugo na virutubisho kinatumia malighafi za mahindi, dagaa na alizeti kimejikita pia katika kutoa elimu ya ufugaji kwa vijana.

Mkurugenzi huyo alisema kwa sasa warmeweza kutoa ajira za moja kwa moja 200 na kwamba kitendo cha Mwenge wa Uhuru kufika katika kiwanda hicho wanaimani itazidi kufungua fursa mbalimbali.

Kiongozi wa mbio za Mwenge wa Uhuru Kitaifa, Sahil Geraruma, amepongeza uwekezaji wa ki-wanda hicho ambao unakwenda kupunguza tatizo la ajira.

Dagaa NIPASIG kuwa zao la NEL kimkakati Kigoma

Na Mbaraka Kambona, UVINZA

10/2022
Pg. 8

NALIJU WAZII wa Mifugo na Uvuu Abidaliphi Ulega, amesema senkali kwa kushirikiana na wadai wa maendeleo wanaten geneza imundombini mizuri na kuwakataa wavuvi waradisti kaptolandi ya ukanda wa Ziwa Tanganyika na maeneo mengine vitaa vya kizasa vya uvuvi ili viwakundi. Kuongeza thamani ya zao la dagaa na kuchunguza upotevu wa zao fulo basda ya kuwaa.

Ulega aliyasema hayo wakati wa ziara yake aliyofanya katika vipi vya Bulingu na Katumtu viwivyo kwa wilayani Uvinza mkoani Kigoma Mei 6 - 7, 2022.

Akizungumza na wavuvi wa vijji mvyni kwa myakati tofauti ulizima Senkali ya Rais Samia Suluhu Hassan imedharimta kukuta uruhumi wa buluu na ndio maana inatengeneza imundombini mizuri ya kuchukata dagaa na mazao mengine ya samaki ni kuwaegeza thamani na wawezekuza kwa bei nzuri na wondoochii waladike na zao hilip.

"Tunafaka tuone zao la dagaa amhajo huku Kigoma unazalishiwaki kwa wifringi linsimua malishi ya wali hututaki kudha hata dagaa mimoja anaotrea kwa kuharaka au kutoza. Tengo letu ni kudha ukanta wote baa wa Ziwa Tanganyika imanu alizipasavu kusilisha dagaa," alisema.

Alongeza kuwa wanowapatia wavuvi huu vitaa kowamo botti, inimi, nyayo, kambo na taa tengo pikiwa ni kufanya uvuvi endelejuu ha kulfanya zao la dagaa kuwa la kimkakati ili hiwe chadhua ya maendeleo kwa wavuvi hada nichini.

"Senkali kwa kushirikiana na wadai wa maendeleo tunendelea kuhengeneza imundombini mizuri ya kuchukata dagaa na mazao mengine ya samaki katika maeneo imbalimbali kwa meno la kupunguza upotevu wa mazao hayo na kuwaegeza thamani ili yautwe kwa bei nzuri indani na nje ya nchi, alifanua.

Kuaye Mkuu wa Wilaya ya Uvinza Hanafi Msabaha, alisema kuwa kuna haja senkali kwa kushirikiana na wadai wa maendeleo kuanzia miradi ya ufuranji wa samaki wilayani humu di samaki wawezekuza kusafikanana muda wote.

Mkarugenzi wa Mzadi wa Tumbane ambaa unatolelezwa mkoani Kigoma, Lukindo Hiza alisema tayari wameshirikiana na odengazi wa Wilaya ya Uvinza kwa agli ya kujerua mwalo wa kusasa utakatsaidia kupunguza upotevu wa dagaa na wataweze kuwaegeza thamani ili kawauze kwa bei nzuri zaidi kufiko ilivyo hivisasa.

GUARDIAN MAY 10, 2002, Pg 2.

Govt, development partners improving infrastructure for Kigoma fishermen

By Guardian Reporter, Uvinza

DATELINE

THE government in collaboration with development partners is creating good infrastructure for fishing and provides fishermen along Lake Tanganyika shores with modern fishing gear to add value to their sardines (dagaa) and reduce losses after fishing.

The remarks were made by the Livestock and Fisheries Deputy Minister Abdallah Ulega during his inspection visit to Buhinga and Katumbi villages in Uvinza District, Kigoma Region at the weekend.

Speaking at different times to the residents of the two villages, Ulega said President Samia Suluhu Hassan vows to strengthen the blue economy and that is why the government is creating good infrastructures for processing sardines and other fish products to add value to their products.

"We like to see Kigoma Region produce large quantities of sardines to raise the standard of living of its residents, we do not like to see even a single sardine is lost or go bad, our aim is to see the entire Lake Tanganyika zone benefit through sardines," he said.

He added that they provide fishing equipment including boats, outboard motors, fishnets and ropes to make sardines fishing a strategic activity for the development of the fishermen.

He called on residents living along the western shores of the Lake to continue taking care of fish breeding grounds to make the occupation sustainable for the present and future

generations.

For his part, Uvinza District Commissioner, Hanaf Msabaha said there was need for the government to work together with development partners to establish fish farming projects in the district.

The Director of Tuungane Project being implemented in Kigoma Region, Lukindo Hiza said already they have been collaborating with Uvinza District officials for the construction of a modern fishing port that will help reducing after harvest losses of the sardines.

“

We like to see
Kigoma Region
produce large
quantities of
sardines to raise
the standard
of living of its
residents, we do
not like to see
even a single
sardine is lost or
go bad, our aim is
to see the entire
Lake Tanganyika
zone benefit
through sardines